Wydawnictwo Graf_ika
ul. Mokotowska 60/50, Warszawa
664 172 032

O stylu krajowym w budownictwie wiejskiem

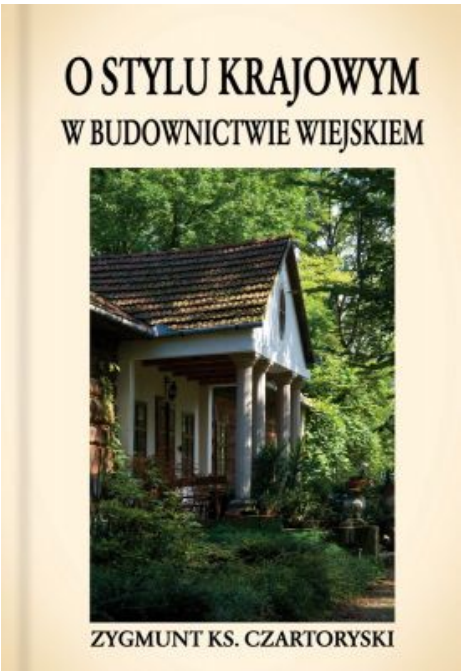

Cena: 49,00 PLN

Opis słownikowy

Autor	Czartoryski Zygmunt
Format:	165x240
ISBN	978-83-61889-63-2
Oprawa	Twarda
Rok wydania	2012

Opis produktu

„O stylu krajowym w budownictwie wiejskiem" - Zygmunt Czartoryski

Książka wydana w Poznaniu w 1896 roku. Podstawowe dzieło, obok Krótkiej nauki budowania dworów, przypisywanej Opalińskiemu, nawołujące do poszukiwania narodowego stylu.

Czartoryski pisał m.in.: Każdy kraj ma pewne cechy zewnętrzne, oryginalne, odróżniające go od krajów postronnych (...). Tak i naszemu krajowi właściwym był niegdyś oryginalny styl budownictwa, przynajmniej wiejskiego, wyrobiony wiekami, zastosowany do środków i materiałów budowlanych miejscowych, odpowiadający klimatowi krajowemu, potrzebom i zwyczajom mieszkańców. Niestety, wobec teraźniejszych prądów niwelacyjnych i skutkiem nowoczesnych stosunków kosmopolitycznych, jak zaciera się wszelka oryginalność i odrębność, tak i styl swojski budownictwa wiejskiego w kraju naszym coraz więcej zanika. (...) Wraz z upadkiem stylu krajowego zaciera się cecha kraju zewnętrzna rodzima, swojska...

Zachęcamy do lektury, szczególnie współczesnych architektów, którzy projektują domy jednorodzinne w stylu jak to nazywają „dworkowym", na 500 metrowych działkach, bez namiastki parku, wg wizji zamawiającego, który nie skaził się wiedzą na temat wyglądu i znaczenia dworu w naszej historii.

Opis pozycji:
Oryginał wydano w 1896 r.
str. 56+10
format: 165x240 mm
oprawa twarda, zadrukowana wyklejka
ISBN: 978-83-61889-63-2
Warszawa 2012.

Wydawnictwo Graf_ika
ul. Mokotowska 60/50, Warszawa
664 172 032

Galeria

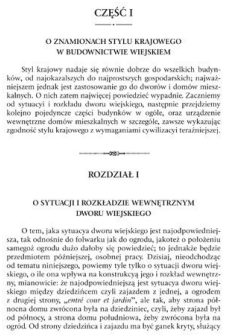

CZĘŚĆ I

O ZNAMIONACH STYLU KRAJOWEGO
W BUDOWNICTWIE WIEJSKIEM

Styl krajowy nadaje się równie dobrze do wszelkich budynków, od najokazalszych do najprostszych gospodarskich; najważniejszem jednak jest zastosowanie go do dworów i domów mieszkalnych. O nich zatem najwięcej powiedzieć wypadnie. Zaczniemy od sytuacyi i rozkładu dworu wiejskiego, następnie przejdziemy kolejno pojedyncze części budynków w ogóle, oraz urządzenie wewnętrzne domów mieszkalnych w szczególe, zawsze wykazując zgodność stylu krajowego z wymaganiami cywilizacyi teraźniejszej.

ROZDZIAŁ I

O SYTUACJI I ROZKŁADZIE WEWNĘTRZNYM
DWORU WIEJSKIEGO

O tem, jaka sytuacya dworu wiejskiego jest najodpowiedniejsza, tak odnośnie do folwarku jak do ogrodu, jakoteż o położeniu samegoż ogrodu dużo dałoby się powiedzieć; to jednakże będzie przedmiotem późniejszej, osobnej pracy. Dzisiaj, nieodchodząc od tematu niniejszego, powiemy tyle tylko o sytuacji dworu wiejskiego, o ile ona wpływa na konstrukcyą jego i rozkład wewnętrzny, mianowicie: że najodpowiedniejszą jest sytuacya dworu wiejskiego między dziedzińcem czyli zajazdem z jednej, a ogrodem z drugiej strony, *„entre cour et jardin"*, ale tak, aby strona północna domu zwrócona była na dziedziniec, czyli, żeby zajazd był od północy, a strona domu południowa, żeby zwrócona była na ogród. Od strony dziedzińca i zajazdu ma być ganek kryty, służący

SPIS RZECZY

strona
WSTĘP 3
CZĘŚĆ I
O ZNAMIONACH STYLU KRAJOWEGO W BUDOWNICTWIE WIEJSKIEM 5
ROZDZIAŁ I
O SYTUACJI I ROZKŁADZIE WEWNĘTRZNYM DWORU WIEJSKIEGO 5
ROZDZIAŁ II
O ŚCIANACH DOMU ZEWNĘTRZNYCH 9
ROZDZIAŁ III
O DACHACH I OKAPACH 10
ROZDZIAŁ IV
O GANKACH 18
ROZDZIAŁ V
O DRZWIACH ZEWNĘTRZNYCH I OKNACH, DRZWIACH I ŚCIANACH WEWNĘTRZNYCH I SUFITACH 21
ROZDZIAŁ VI
O KUCHNI 25
ROZDZIAŁ VII
O KOMINKACH I PIECACH OGRZEWALNYCH 30
CZĘŚĆ II
O PRZECHOWANIU SIĘ W RÓŻNYCH CZĘŚCIACH KRAJU STYLU SWOJSKIEGO W BUDOWNICTWIE WIEJSKIEM 37
CZĘŚĆ III
O PRZYCZYNACH UPADKU STYLU KRAJOWEGO W BUDOWNICTWIE WIEJSKIEM W KRAJU CAŁYM W OGÓLNOŚCI, A SZCZEGÓLNIE W POZNAŃSKIEM 41
ZAKOŃCZENIE 55

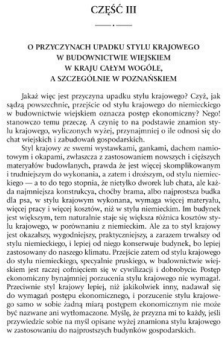

CZĘŚĆ III

O PRZYCZYNACH UPADKU STYLU KRAJOWEGO
W BUDOWNICTWIE WIEJSKIEM
W KRAJU CAŁYM WOGÓLE,
A SZCZEGÓLNIE W POZNAŃSKIEM

Jakaż więc jest przyczyna upadku stylu krajowego? Czyż, jak sądzą powszechnie, przejście od stylu krajowego do niemieckiego w budownictwie wiejskiem oznacza postęp ekonomiczny? Nego! stanowczo temu przeczę. A czynię to na podstawie znamion stylu krajowego, wyliczonych wyżej, przynajmniej o ile odnosi się do chat wiejskich i zabudowań gospodarskich.

Styl krajowy ze swemi wystawkami, gankami, dachem namiotowym i okapami, zwłaszcza z zastosowaniem nowszych i cięższych materyałów budowlanych, prawda że jest więcej skomplikowanym i trudniejszym do wykonania, a zatem i droższym, od stylu niemieckiego — a to do tego stopnia, że nietylko dworek lub chata, ale każda najmniejsza konstrukcya, choćby brama, albo najprostsza budka dla psa, w stylu krajowym wykonana, wymaga więcej materyału, więcej pracy i więcej kosztów, niż w stylu niemieckim. Im budynek jest większym, tem naturalnie staje się większa różnica kosztów stylu krajowego, w porównaniu z niemieckim. Ale za to styl krajowy jest okazalszy, wygodniejszy, praktyczniejszy, a zarazem trwalszy od stylu niemieckiego, i lepiej od niego konserwuje budynek, bo lepiej zastosowany do naszego klimatu. Przejście zatem od stylu krajowego do stylu niemieckiego, specyalnie pruskiego, w budownictwie wiejskiem jest raczej cofnięciem się w cywilizacji i dobrobycie. Postęp ekonomiczny bynajmniej poprzaznia stylu krajowego nie wymagał. Przeciwnie styl krajowy lepiej, niż jakikolwiek inny, nadawał się do wymagań postępu ekonomicznego, i porzucenie stylu krajowego samo w sobie żadną miarą postępem ekonomicznym nie może być nazwane ani wytłomaczone. Myślę, że przyzna mi to każdy, jeśli przywiedzie sobie na myśl opisane wyżej znamiona stylu krajowego w zastosowaniu do najmniejszych budynków gospodarskich.